

Література

1. Головка С. Г. Імплементація Закону України «Про вищу освіту»: завдання та механізми реалізації / С. Г. Головка // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 1. – С. 24-29.
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
3. Білан Г. І. Аналіз Закону України «Про вищу освіту» / Г. І. Білан // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – 2014. – № 12. – С. 24-29.
4. Кравець В. Актуальні проблеми та завдання вищої школи у світлі нового Закону України «Про вищу освіту» / В. Кравець // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 14. – С. 15-27.

УДК 341, 342 (043)

Денисенко Ю. М., аспірантка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Бородін І. Л., д.ю.н., професор

АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Сьогодні цілком очевидно, що без необхідної освіти людина не зможе забезпечити собі належних умов життя, реалізуватися як особистість, а також усвідомити та захистити свої права. Розумна нація – це материнська плата для свідомої, психологічно незалежної, сконцентрованої держави. Сфера освіти в Україні як базис успішного політичного, економічного, соціального, культурного розвитку країни потребує глобального реформування. Даний висновок сформувався в ході аналізу хронологічних особливостей нормативно-правової бази, що врегульовує відносини, які виникають в процесі реалізації освітянських послуг в Україні. Так, на сьогоднішній день законотворчий процес зосередив увагу виключно на вдосконаленні вищої освіти або тієї, яка їй передуює: загальної середньої освіти. Дискусії щодо запровадження, так званої, «дванадцятирічної школи», набуття Законом України «Про вищу освіту» чинності, європеїзація процесу здобуття вченого звання доцента та професора наук і т.д., все це безперечно має позитивний відголосок у галузі освіти. Створивши всі умови здобуття кінцевих стадій освітніх рівнів, законодавець легковажно оминає врегулювання питань щодо здобуття дошкільної, початкової та базової середньої освіти. Норми Закону України «Про дошкільну освіту», прийнятого 11.07.2001 р., Закону України «Про

загальну середню освіту» – 13.05.1999 р. через об'єктивно-суб'єктивні чинники не можуть повністю задовольнити потреби споживачів освіти. Адаптація чинного українського законодавства у сфері освіти до європейських стандартів повинна брати витoki з початкових навчальних курсів.

Мусимо визнати, що конституційно закріплене право громадян на освіту (ст. 53 Конституції України) носить виключно декларативний характер. З метою втілення даної позиції в практичному застосуванні, необхідно приділити особливу увагу, безпосередньо, нормам адміністративного права, або, іншими словами, адміністративно-правовим засобам врегулювання відносин у сфері здобуття малолітніми дошкільної, початкової та базової середньої освіти. Правильне застосування методів переконання, заохочення, стимулювання та примусу в процесі здійснення державного управління освітою забезпечить найбільшу ефективність і раціональне функціонування галузі, непохитність правових устроїв у цій сфері [1]. У дисертаційному дослідженні, присвяченому даній проблематиці, Н. С. Ракша дає визначення поняттю «адміністративно-правові засоби забезпечення права громадян на освіту» – це сукупність встановлених нормами адміністративного права прийомів і способів, за допомогою яких держава впливає на суспільні відносини у зазначеній сфері з метою всебічного забезпечення права на освіту, попередження та припинення порушень права громадян на освіту, притягнення винних до відповідальності та інших засобів втілення в життя державної освітньої політики [2].

З метою поліпшення процесу реалізації малолітніми громадянами права на освіту, за підтримки та участі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування в Україні створена цілісна система однотипних базових навчальних закладів серед яких мають місце: загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї, колеґіуми тощо. Їхня діяльність врегульована внутрішніми правилами, статутами, положеннями, рішеннями органів місцевого самоврядування. Превілеювання внутрішніх актів, з однієї сторони, свідчить про автономний характер діяльності початкових закладів освіти, а з іншої – відсутність правового забезпечення з боку державних органів в цілому. Звертаючись до норм Кодексу України про адміністративні правопорушення у частині притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності, спостерігаємо відсутність зазначеного інституту стосовно порушень прав та законних інтересів споживачів освіти, у тому числі й «початківців».

Тенденції розвитку загальної середньої та вищої освіти в Україні повинні базуватися та якісних показниках початкової та базової середньої. Виключно управлінський вплив та участь органів виконавчої влади у повному складі (Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки України, міністерства, адміністрації, ради) у освітніх процесах дасть

можливість гарантувати підростаючому поколінню високу якість підготовки фахівців у різних галузях. Функціонування вказаних органів виконавчої влади щодо врегулювання відносин у сфері освіти беззаперечно є позитивним показником, але, було б доцільно створити ієрархічну структуру органів, підпорядкованих єдиному централізованому.

Література

1. Вашуріна Е. Місце та роль адміністративного права у системі забезпечення права громадян на освіту / Е. Вашуріна // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 4 (172). – С. 25.

2. Ракша Н. С. Адміністративно-правове забезпечення права громадян на освіту: дис. ...канд. юрид. наук. – Д., 2009. – 202 с.

УДК 477:098,572(043.2)

Кохан Б. А., аспірант,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Бородин І. Л., д.ю.н., професор

АКТУАЛЬНІСТЬ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ «СТРИМУВАНЬ І ПРОТИВАГ» В УКРАЇНІ

Однією з найважливіших систем, що досліджуються наукою теорія держави і права, є система «стримувань і противаг», розроблена французьким філософом-просвітителем Шарлем-Луї де Монтеск'є. В наш час основою стабільного функціонування системи державної влади демократичної держави є система стримувань і противаг, яка забезпечує взаємну підконтрольність різних гілок і центрів державної влади та запобігає концентрації влади в одній гілці чи в руках однієї особи.

Зазначена система допускає конкуренцію різних органів влади, наявність засобів для їх взаємного стримування і підтримування відносної рівноваги сил. «Стримування» і «противаги», з одного боку, сприяють співробітництву і взаємному пристосуванню органів влади, а з іншого боку – створюють потенціал для конфліктів, які найчастіше вирішуються шляхом переговорів, угод і компромісів.

Суб'єктами системи стримувань і противаг за Конституцією України [1] є Верховна Рада, Президент, Кабінет Міністрів, Конституційний Суд і Верховний Суд. Дана система виражається насамперед через повноваження цих органів, що включають суворо визначені взаємні обмеження.

У Конституції України передбачені такі інститути системи «стримувань і противаг»: